

Datum
2019-05-20Diarienummer
KS-2019/1351.109Handläggare
Maria Sundblad
Maria.Sundblad@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Betänkandet Ett säkert statligt ID-kort - med e-legitimation (SOU 2019:14) – svar på remiss från Justitiedepartementet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Bifogat yttrande enligt bilaga 1 till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 20 maj 2019, överlämnas till Justitiedepartementet som Huddinge kommuns svar på remissen *Ett säkert statligt ID-kort - med e-legitimation (SOU 2019:14)*.

Sammanfattning

Huddinge kommun har fått betänkandet *Ett säkert statligt ID-kort - med e-legitimation (SOU 2019:14)* på remiss från Justitiedepartementet.

Det övergripande uppdraget har varit att utreda och lämna förslag till förändringar av de krav och rutiner som gäller för svenska identitetshandlingar, i syfte att minska det ökande antalet bedrägerier som begås med användning av förfalskade handlingar. Förslagen innebär att de identitetshandlingar som utfärdas blir säkrare.

Polismyndigheten föreslås som utfärdande myndighet. Utgångspunkten är att avgiften för id-kortet även i fortsättningen ska vara kostnadstäckande. Därav bör förslagen inte innebära några ökade kostnader för Polismyndigheten. Förslagen medför dock en viss kostnad för enskilda som inte har ett id-kort som är utfärdat av Polismyndigheten eller Skatteverket, och som vid sidan av körkortet måste skaffa ett annat kort.

För företag som gör identitetskontroller innebär förslagen att kontrollen av handlingarna underlättas och risken för att utsättas för bedrägeri minskar. Både företag som utfärdar andra e-legitimationer och företag som har e-tjänster kan dra nytta av den statliga e-legitimationen som föreslås i betänkandet.

Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Kommunstyrelsens förvaltning är positiv till och stödjer förslagen i betänkandet om att etablera ett utfärdande för nationellt ID-kort med tillhörande e-legitimation. Det är viktigt att invånarna tillhandahålls säkra fysiska och elektroniska identitetshandlingar. I takt med att digitaliseringen ökar och allt fler

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 HuddingeBesök
Kommunalvägen 28Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2019-05-20Diarienummer
KS-2019/1351.109

tjänster ersätts med digitala lösningar ökar behovet av identifiering med e-legitimation. Det är då viktigt att lösningarna som tillhandahålls är och upplevs säkra, för att skydda både de som nyttjar och de som tillhandahåller de digitala tjänsterna. För att alla medborgare ska kunna ta del av det allt mer digitaliserade samhället är det rimligt att staten erbjuder medborgarna en e-legitimation för att kunna identifiera sig vid kontakten med myndigheter etc.

Förslagen i betänkandet ligger i linje med kommunens digitaliseringsmål samt det förslag som lagts till ny lag om statlig elektronisk identitetshantering - SOU 2017:114 *Reboot – omstart för den digitala förvaltningen*, gällande effektiv styrning av utveckling, införande och förvaltning av nationella digitala tjänster.

Beskrivning av ärendet

Huddinge kommun har fått betänkandet Ett säkert statligt ID-kort - med e-legitimation (SOU 2019:14) på remiss från Justitiedepartementet.

Betänkandet i korthet

Det övergripande uppdraget har varit att utreda och lämna förslag till förändringar av de krav och rutiner som gäller för svenska identitetshandlingar, i syfte att minska det ökande antalet bedrägerier som begås med användning av förfalskade handlingar. Förslagen innebär att de identitetshandlingar som utfärdas blir säkrare. Det motverkar såväl att personer kan skaffa oriktiga identitetshandlingar som att förfalskade handlingar kan framställas och användas. Förslagen förväntas minska den identitetsrelaterade brottsligheten och medföra positiva effekter för det brottsförebyggande arbetet. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Statliga identitetshandlingar

I betänkandet föreslås en ny lag och en ny förordning om statliga identitetshandlingar med bestämmelser om ett statligt identitetskort och en statlig e-legitimation. I lagen avses med statliga fysiska identitetshandlingar de fysiska identitetshandlingar som staten utfärdar, dvs. det nya id-kortet och passet. Id-kortet kan utfärdas med eller utan funktion som resehandling (för resor inom EU) och ersätter både det nationella identitetskortet och identitetskortet för folkbokförda i Sverige. Det överensstämmer med det som i dag gäller för det nationella identitetskortet. På det nya id-kortet får det också finnas en statlig e-legitimation. Pass kommer även fortsättningsvis att regleras i passlagen.

Statliga fysiska identitetshandlingar ger säker identifiering

Det finns i dag många handlingar som accepteras som bevis för någons identitet, vilket försvårar kontrollen av handlingarnas äkthet och giltighet och medför att de kan missbrukas. Pass och det föreslagna statliga identitetskortet uppfyller de säkerhetskrav som bör ställas på identitetshandlingar och täcker de behov av identitetshandlingar som finns hos landets invånare. Endast dessa handlingar ska därför godtas som fysiska identitetshandlingar i de situationer som kräver en säker identifiering. Körkortet kommer alltså inte att vara en statlig identitetshandling med den föreslagna regleringen.

En statlig e-legitimation på det statliga identitetskortet

Den ökade digitaliseringen gör det allt svårare att klara sig i samhället utan tillgång till en e-legitimation. Det är därför viktigt att alla ges möjlighet att skaffa en säker e-legitimation. En säker elektronisk identifiering bidrar också till att motverka den identitetsrelaterade brottsligheten. Med en säker grundidentifiering som görs av en myndighet vid ett personligt besök minskar risken för att fel person får tillgång till e-legitimationen.

I betänkandet föreslås att en statlig e-legitimation på högsta tillitsnivå får finnas på det statliga identitetskortet. E-legitimationen ska även kunna användas för att skapa en elektronisk underskrift. Den kan utfärdas till personer som har fyllt 13 år och som är svenska medborgare eller folkbokförda i landet. Utfärdandet ska följa samma process som för statliga fysiska identitetshandlingar.

Förutom att användas vid identifiering som sker på distans kan den statliga e-legitimationen också användas vid en identitetskontroll som görs vid t.ex. utlämning av paket vilket ger en säkrare identitetskontroll. För att effektivisera kontrollen skulle också en kontroll av e-legitimationen kunna ersätta en kontroll av den fysiska handlingen i de fall det bedöms tillräckligt.

Polismyndigheten ska utfärda de statliga identitetshandlingarna

Betänkandet föreslår att Polismyndigheten ska ha det huvudsakliga ansvaret för utfärdandet. Genom att låta en myndighet ansvara för utfärdandet av alla de statliga identitetshandlingarna uppnås stora samordningsvinster. Det skapar förutsättningar att göra processen mer enhetlig och säker, att förbättra handlingarnas säkerhetsnivå och att åstadkomma bättre kontroll. Det leder också till kostnadsbesparingar och till en effektivare utfärdandeverksamhet.¹ Förslagen bedöms inte innebära några ökade kostnader för Polismyndigheten men medför däremot en kostnad (400 kronor vart femte år) för enskilda som inte har ett id-kort som är utfärdat av Polismyndigheten eller Skatteverket, och som vid sidan av körkortet måste skaffa ett annat kort. Detta ska dock ställas i relation till att syftet med förslagen är att skydda den enskilde mot bl.a. de ekonomiska olägenheter som kan uppstå när enskildas identitet används i bedrägligt syfte.

Processen för utfärdande av de statliga identitetshandlingarna

Den personliga inställelsen är central för säkerheten i utfärdandet. Det krävs därför normalt att sökanden inställer sig personligen både vid ansökan och vid utlämnande av id-kortet. För att göra kortet tillgängligt för personer som på grund av sjukdom, funktionsnedsättning eller hög ålder inte kan ta sig till den utfärdande myndigheten finns dock en möjlighet att ansöka genom bud.² Id-kortet ska vara giltigt i fem år. En och samma person ska endast kunna inneha ett statligt identitetskort.

---

¹ Utlandsmyndigheterna och utrikesdepartementet ska på samma sätt som i dag kunna utfärda pass och identitetskort till svenska medborgare, som enligt betänkandet även ska kunna innehålla en statlig e-legitimation.

² Budförfarandet är dock inte möjligt vid ansökan om id-kort med resehandling.

Register över id-korten och e-legitimationerna

På samma sätt som i dag ska det finnas register över id-korten. Även uppgifter om den statliga e-legitimationen ska registreras. Personuppgifterna ska få behandlas om det är nödvändigt för den utfärdande myndighetens verksamhet för utfärdande av korten och e-legitimationerna. Personuppgifter som samlats in för den verksamheten ska även få behandlas om det är nödvändigt för utfärdande av pass, för gränskontroll eller för att lämna ut uppgifter i överensstämmelse med lag eller förordning. Detsamma gäller om det är nödvändigt för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet, utreda eller lagföra brott eller upprätthålla allmän ordning och säkerhet.³

Fingeravtryck och ansiktsbild

Identitetshandlingar som innehåller biometriskt underlag säkerställer kopplingen mellan handlingen och den person den är utfärdad till. Användningen av biometriska uppgifter är därför ett effektivt sätt att motverka missbruk av identitetshandlingar. Det gör också att möjligheten att förfälska handlingen försvåras. Därför föreslås att det i ett lagringsmedium på det statliga identitetskortet ska finnas fingeravtryck och ansiktsbild. Sekretess ska gälla för ansiktsbilderna och de biometriska uppgifter som tas fram ur dessa och sparas i pass och id-kortsregistren om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Kontroll av identitetshandlingars äkthet och giltighet

Vilken kontroll som i olika sammanhang bör göras av identitetshandlingarnas äkthet och giltighet varierar. Olika verksamheter kräver olika grad av säkerhet. Det förslag om att begränsa antalet godtagbara fysiska identitetshandlingar till pass och statliga identitetskort i situationer då särskilt hög grad av säkerhet krävs, kommer dock att leda till att säkrare identitetshandlingar får större spridning, vilket i sin tur möjliggör att krav kan ställas på mer effektiva och säkra kontroller även i andra sammanhang. Även förslagen om att det statliga identitetskortet ska innehålla fingeravtryck och ansiktsbild, och att staten ska utfärda en e-legitimation som ska finnas på det statliga identitetskortet, innebär att det blir lättare att kontrollera identiteten och ger incitament till att utföra säkrare kontroller. För företag som gör identitetskontroller innebär förslagen att kontrollen av handlingarna underlättas och risken för att utsättas för bedrägeri minskar. Både företag som utfärdar andra e-legitimationer och företag som har e-tjänster kan dra nytta av den föreslagna statliga e-legitimationen.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelsens förvaltning är positiv till och stödjer förslagen i betänkandet om att etablera ett statligt utfärdande av nationellt ID-kort med tillhörande e-legitimation. Det är viktigt att invånarna tillhandahålls säkra fysiska och elektroniska identitetshandlingar. I takt med att digitaliseringen ökar och allt fler tjänster ersätts med digitala lösningar ökar behovet av identifiering med e-

---

³ Uppgifterna ska även få behandlas för andra ändamål, under förutsättning att uppgifterna inte behandlas på ett sätt som är oförenligt med insamlingsändamålet.

Datum
2019-05-20

Diarienummer
KS-2019/1351.109

legitimation. Det är då viktigt att lösningarna som tillhandahålls är och upplevs säkra, för att skydda både de som nyttjar och de som tillhandahåller de digitala tjänsterna. För att alla medborgare ska kunna ta del av det allt mer digitaliserade samhället är det rimligt att staten erbjuder medborgarna en e-legitimation för att kunna identifiera sig vid exempelvis kontakt med myndigheter etc.

Mål och budget 2019 för Huddinge kommun anger att invånarnas förväntan på effektiv och snabb service från kommuner och andra myndigheter ställer ökade krav på smart organisering, däribland ökade krav på självbetjäning och automatisering. Grundprincipen i strategin för att ta Huddinge kommun in i e-samhället är därför utveckling med invånarnas fokus, med målet att skapa en "digital kommun". En strävan finns att göra invånaren/kunden till en aktiv part i kombination med att verksamhetsprocesserna optimeras som i kombination kan ge invånarna ökad service och ökad tillgänglighet till kommunen samtidigt som kommunens verksamhet kan effektiviseras. Förvaltningen anser att genom att ge alla invånare tillgång till en statligt utfärdad e-legitimation skapas möjlighet att öka takten och spridningen av användandet av digitala tjänster inom den offentliga sektorn, vilket även ligger i linje med kommunens mål om god användning av digitaliseringens möjligheter.

Förvaltningen uppskattar särskilt kombinationen med en e-legitimation på nationell nivå med möjlighet till så kallad id-växling, där e-legitimationen kan användas för att skapa ett konto hos en tredje part, och tror att det kommer att främja digitalisering i form av säkrare e-tjänster.

Förslagen i betänkandet ligger även i linje med förslagen som lagts till ny lag om statlig elektronisk identitetshantering, SOU 2017:114 *Reboot – omstart för den digitala förvaltningen*, gällande effektiv styrning av utveckling, införande och förvaltning av nationella digitala tjänster.

Kommunstyrelsens förvaltning är positiv till att e-legitimationerna även stödjer avancerade elektroniska underskrifter, där en etablerad standard för elektronisk underskrift med hjälp av e-legitimationer kan föra med sig att utvecklare ges större incitament att utveckla tjänster där elektronisk underskrift ingår. Avancerade elektroniska underskrifter medger tillämpningar där krav även finns på så kallad icke förnekbarhet⁴. Tekniken för detta har funnits under många år men inte fått något större genomslag. En svensk e-legitimation tillgänglig för alla folkbokförda kan de facto bli en standard som fungerar som en katalysator för e-tjänster som har behov av stark tillit till individens identitet.

Vidare instämmer förvaltningen i förslaget att utfärdandet av de statliga identitetshandlingarna föreslås skötas av en myndighet, vilket ger samordningsvinster, effektivisering och kostnadsbesparingar. Förslaget att detta sköts av Polismyndigheten är ett bra förslag ur flera perspektiv, men speciellt med tanke på den kompetens och förtroende som byggts upp i och med utfärdandet av svenska pass.

---

⁴ Icke förnekbarhet innebär att den digitala signeringen inte kan förnekas eftersom e-legitimationen som använts vid signeringen har en stark koppling till en viss person.

Datum
2019-05-20Diarienummer
KS-2019/1351.109

Huddinges erfarenheter och synpunkter kring utfärdande av e-legitimation I och med att Huddinge kommun själva varit utfärdare av e-legitimationer under ett antal år har kommunen införskaffat egna erfarenheter av vad det innebär och vad som krävs. En av erfarenheterna är att det skulle vara svårt för en mindre organisation än Huddinge kommun, att motivera att själva starta ett utfärdande av e-legitimationer som uppfyller kraven för Svensk E-legitimation som upprättats av E-legitimationsnämnden.

Inom Huddinge kommun har det funnits tillgång till e-legitimationer under ett antal år men det saknas fortfarande tillgång till externa tjänster där våra e-legitimationer kommer till användning. Förhoppningen har varit att få se en tillväxt i tillgången på e-tjänster som skulle kunna används via internet och med hjälp av kommunens e-legitimationer, men detta har inte ännu förverkligats och idag finns väldigt begränsat med e-tjänster. Att erbjuda samtliga folkbokförda tillgång till e-legitimationer på nationell nivå skulle sannolikt ge större incitament till utveckling av nya e-tjänster inom hela samhället.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslagen i utredningen bedöms inte innebära några ekonomiska eller juridiska konsekvenser för Huddinge kommun.

Camilla Broo
KommundirektörToralf Nilsson
KanslidirektörMaria Sundblad
Utredare

Bilagor

Bilaga 1. Huddinge kommuns remissyttrande

Bilaga 2. Betänkandet Ett säkert statligt ID-kort - med e-legitimation (SOU 2019:14) Länk:

<https://www.regeringen.se/4961ec/contentassets/689f5a032b4f4abe92f7ce73efa1d410/ett-sakert-statligt-id-kort--med-e-legitimation-sou-2019-14.pdf>

Beslutet delges

Justitiedepartementet